

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Investigación e Innovación en Educación Musical		Código	652534017
Titulación				
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónDidácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Chao Fernandez, Rocio	Correo electrónico	rocio.chao@udc.es	
Profesorado	Chao Fernandez, Rocio	Correo electrónico	rocio.chao@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preténdese afondar na necesidade de investigar e innovar na didáctica da música. Para elo analizaráanse os principios básicos e as perspectivas actuais da investigación e a innovación en Educación Musical.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen. Manteráanse todas as metodoloxías, desenvolvéndose a través do Teams. *Metodoloxías docentes que se modifican. Non é preciso modificar ningunha metodoloxía. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado. En caso de situacións de alarma, atenderase ao alumnado en horario de titorías, e noutros horarios, tanto a través do correo electrónico como da plataforma TEAMS. 4. Modificacións na avaliación. Non hai modificacións, xa que está prevista unha avaliación continua. A correspondente presentación do traballo final farase de forma virtual. *Observacións de avaliación: Non hai 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía. Non hai modificacións			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer as principais metodoloxías, instrumentos e técnicas de investigación e innovación en didáctica da Educación Musical.		AM6 AM10 AM12 AM15	BM1 BM8 CM10

Aplicar críticamente propostas interdisciplinares de innovación e investigación ao contexto educativo na Área de Educación Musical.	AM7 AM8	BM2 BM12 BM13	CM5 CM11
Valorar a importancia da innovación e a investigación como estratexias para mellorar a calidade educativa na Área de Educación Musical.	AM16	BM4 BM6	CM6
Manexar e analizar bibliografía especializada e fontes documentais virtuais que permitan investigar e profundizar na educación musical nas etapas de Infantil e Primaria.	AM6 AM10	BM1 BM2	CM5 CM6 CM10 CM11

Contidos	
Temas	Subtemas
Principios básicos da Investigación e a Innovación en Educación Musical.	Principios básicos da Investigación e a Innovación en Educación Musical.
Perspectivas actuais na investigación en educación musical.	Perspectivas actuais na investigación en educación musical.
Análise dos métodos pedagóxicos musicais xurdidos no século XX, a súa vixencia na realidade educativa actual e as súas posibles adaptacións.	Análise dos métodos pedagóxicos musicais xurdidos no século XX, a súa vixencia na realidade educativa actual e as súas posibles adaptacións.
Investigación e Innovación na aprendizaxe musical nas aulas de Educación Infantil e Primaria.	Investigación e Innovación na aprendizaxe musical nas aulas de Educación Infantil e Primaria.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A10 A12 B1 C10 C11	6	4	10
Investigación (Proxecto de investigación)	A6 A7 A10 A15 A16 B2 C5	7	14	21
Aprendizaxe colaborativa	A6 A7	5	20	25
Presentación oral	A8 B4 B6 B8	1	11	12
Actividades iniciais	B12 B13 C6	2	2	4
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón o emprego de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para o análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Investigación (Proxecto de investigación)	Proceso de ensino orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulrlo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicación, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.

Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da cal o alumnado e o profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquer proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren acadar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos coñecementos previos do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Proceso de ensino orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulrlo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Investigación (Proxecto de investigación)	A6 A7 A10 A15 A16 B2 C5	Proceso de ensino orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulrlo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.	60
Aprendizaxe colaborativa	A6 A7	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicación, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.	20
Presentación oral	A8 B4 B6 B8	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da cal o alumnado e o profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	20

Observacións avaliación

Para aprobar a asignatura é necesario aprobar cada un dos apartados anteriores. No caso contrario non se fai media. A asistencia ás clases presenciais é obrigatoria. O alumnado, individualmente ou en pequeno grupo (como máximo 2/3 alumnos/as) entregará, unha vez rematadas as clases presenciais, o traballo realizado.

Se o estudante non chega a unha asistencia do 80% das clases presenciais; deberá ser avaliado, ademáis de polo mesmo que todo o alumnado, por unha proba individual. Neste caso, os ítems da avaliación e o traballo terán unha ponderación do 50%, esixíndose en cada unha delas unha nota igual ou superior a 5 sobre 10. Como consideración xeral, terase especialmente en conta, tanto nos exámes como nos traballos, as deficiencias ortográficas de puntuación e acentuación, así como unha redacción inconexa ou inadecuada, deficiente presentación, excesivo número de tachaduras, etc. Todo elo suporá a redución de puntos sobre a nota obtida. En caso de que a/o profesor detecte plaxio nalgún traballo, suporá un 0 na cualificación. No caso de reiteración, darase traslado á Comisión Académica para a toma de medidas oportunas. Farase especial fincapé no cuidado do medio ambiente en pro dunha educación e sociedade sostible. Os traballos serán enviados exclusivamente telemáticamente, e de non ser posible, nos documentos impresos non se empregarán plásticos, elixirase a impresión a dobre cara, e papel reciclado, evitando imprimir borradores. Débese facer un uso sustentábel dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Para elo, sempre que sexa posible na elaboración dos traballos empregarase material de reciclaxe e evitase o emprego de materiais de plástico na entrega dos mesmos.

Bibliografía básica	- Abreu, D. y Moura, M. (2014). Construção de instrumentos teórico-metodológicos para captar a formação de professores. Educação e pesquisa. . Educação e pesquisa. 40 (2), 401-414. - Alonso-Jartín, R y Chao Fernández, R. (2018). Creatividad en el aprendizaje instrumental: lenguaje metafórico, velocidad del procesamiento cognitivo y cinestesia. Creatividad y sociedad (28) 7-30. - Arriaga, C.; Cabedo, A.; Díaz, M y Riaño, M.E. (2014). Práctica reflexiva e innovación educativa. Un estudio sobre el patrimonio musical en la formación docente. En Investigaciones en el contexto universitario actual. Orense: Educación editora - Bernabé, Mª del M. (2012). Importancia de la música como medio de comunicación intercultural en el proceso educativo. Teoría de la educación. Revista interuniversitaria, 24 (2), 107-127. - Bonil, J.; Calafell, G.; Orellana, L.; Espinet, M.y Pujol, R.M. (2004). El diálogo disciplinar, un camino necesario para avanzar hacia la complejidad.. Investigación en la Escuela, 53, 83-97 - Campbell, D. (1998). El efecto Mozart. Barcelona: Ediciones Urano S.A - Chao-Fernández, R. (2018). La incidencia de la formación musical en el cerebro. I Congreso Mundial de Educación, Innovación e Investigación Investigativa. Educa 2018 - Chao-Fernández, R.; Mato-Vázquez, D. y López-Pena, V. (2015). Beneficios de la música en conductas disruptivas en la adolescencia. . Revista Electrónica Actualidades Investigativas en Educación. 15(3),1-24. - Chao-Fernández, R.; Mato-Vázquez, D. y López-Pena, V. (2015). La formación musical del profesorado especialista en los CEIP gallegos. Revista Portuguesa de Educação, 28 (2), 111-131. - Campbell, D. (2000). El Efecto Mozart para niños. . Barcelona: Ediciones Urano S.A - Díaz, M. (2012). Investigamos, luego avanzamos. . Revista Electrónica d´Investigació Educativa y Socioeducativa, nº 2, 68-76. - Díaz, M. (2012). Aulas del siglo XXI: retos educativos. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deportes - Díaz, M. y Giraldez, A. (2013). Investigación cualitativa en educación musical . Barcelona: Graó. - Elliot, J. (1990). La investigación ? acción en educación.. Madrid: Morata. - Fernández-Carrión, M. (2011). Música y matemáticas: conexiones curriculares para un mayor éxito educativo. . http://recursostic.educacion.es/artes/ - Fonseca Mora, C. y Toscano Fuentes, C. M. (2012). La música como herramienta facilitadora del aprendizaje del inglés como lengua extranjera.. Teoría de la Educación. Revista Interuniversitaria, 24 (2), 197-213 - Gadner, H. (1998). Inteligencias Múltiples. . Barcelona: Paidós - Goleman, D. (1996). Inteligencia Emocional. . Barcelona: Kairós. - Goleman, D. (1999). La práctica de la Inteligencia Emocional. . Barcelona: Kairós. - Goleman, D. (2003). Emociones destructivas. Cómo entenderlas y superarlas. . Barcelona: Kairós. - Hemsy de Gaínza, V. (2002). Pedagogía musical: dos décadas de pensamiento y acción educativa. Buenos Aire: Lumen - Imbernón, F. (2012). La investigación sobre y con el profesorado. La repercusión en la formación del profesorado, ¿cómo se investiga? . Revista Electrónica de Investigación Educativa, 14(2), 1-9. - Levitin, D. (). Tu cerebro y la Música.. Barcelona: RBA. - Liern, V. y Queral, T. (2008). Música y Matemáticas: la armonía de los números. . Badajoz: FESPM - Pérez Adalguer,S.y Leganés Lavall, S. (2012). La música como herramienta interdisciplinar. Un análisis cuantitativo en el aula de lengua extranjera de primaria.. Revista de Investigación en Educación, 10, 127-143. - Swanwick, K. (1997). Música, pensamiento y educación.. Madrid: Morata. - Willens, E. (1981). El valor humano de la educación musical. . Barcelona: Paidós. Esta bibliografía podrá ampliarse no trascurso da materia.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións
Recoméndase que os envíos dos traballos sexa telemáticamente e se non fose posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Debéese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Evitaráse a discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. Usarase linguaxe non sexista

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías